

## Bijlage 1 Kwantitatieve analyse

BMC heeft een dashboard ontwikkeld, om het zorggebruik in de werkgebieden van de sociale teams inzichtelijk te maken. De gemeente Midden-Groningen heeft hiervoor geanonimiseerde databestanden aangeleverd, met daarin het gebruik van ondersteuning, uitgesplitst naar geografische gebieden. Verder heeft de gemeente gegevens aangeleverd over de formatie in de teams. In deze bijlage geven we de belangrijkste uitkomsten van de analyse van deze cijfers.

### Inhoud kwantitatieve analyse

In het dashboard zijn de volgende onderwerpen opgenomen:

1. Demografische kenmerken per team (aantal inwoners en leeftijdsopbouw) en kenmerken van wijken/buurten.
2. Aantal meldingen per sociaal team in 2017.
3. Inkomensondersteuning: aantal inwoners met uitkeringen en minimaregelingen per werkgebied van de sociale teams.
4. Wmo-voorzieningen per sociaal team: de aantallen cliënten, indicaties en gefactureerde bedragen (uitgaven) voor Wmo-voorzieningen.
5. Wmo door de tijd: de aantallen cliënten per maand en indicaties per jaar voor Wmo-voorzieningen.
6. Jeugd per sociaal team: de aantallen cliënten, indicaties en beschikte bedragen (verplichtingen) voor maatwerkvoorzieningen Jeugd.
7. Jeugd door de tijd: de aantallen cliënten per maand en indicaties per jaar voor maatwerkvoorzieningen Jeugd.
8. Gemeentelijke kredietbank per sociaal team: het aantal klanten van de gemeentelijke kredietbank, uitgesplitst naar type product en de werkgebieden van de vijf teams.

### Demografische kenmerken werkgebieden sociale teams

De werkgebieden van de sociale teams variëren erg in omvang en het aantal inwoners dat zij bedienen. De teams in het stedelijk gebied (team West en team Zuid) bedienen een kleiner aantal inwoners en huishoudens dan de teams in de landelijke gebieden. De teams Oost en Slochteren kennen het grootste aantal inwoners in hun werkgebied. De leeftijdsopbouw binnen de werkgebieden van de teams is in relatieve zin redelijk vergelijkbaar. Het werkgebied West kent een iets hoger aandeel ouderen (55+ jaar) in de populatie (39%), in vergelijking met het gemiddelde van de andere werkgebieden (36%). Ook is het aandeel inwoners met een migratie-achtergrond hoger in het werkgebied van team West.

### Beroep op de teams in 2017

De teams verschillen sterk in het aantal meldingen dat zij in 2017 hebben gekregen. In relatieve zin (omgezet naar 1.000 inwoners) is het beroep op de medewerkers van de teams het grootst in het werkgebied van team West en het kleinst in het werkgebied van team Slochteren. In absolute zin krijgt team Oost de meeste meldingen binnen.

*Tabel 3: Aantal meldingen bij teams in 2017*

<b>Team</b>	Aantal meldingen	Aantal meldingen per 1.000 inwoners
Oost	1.051	69
Zuid	481	52
West	969	100
Slochteren	448	30
Menterwolde	540	45

### **Inkomensondersteuning en GKB**

In het werkgebied van de teams in de stedelijke gebieden is het gebruik van inkomensondersteuning aanmerkelijk hoger dan in Slochteren en Menterwolde. Het aandeel inwoners met een bijstandsuitkering (zowel periodiek als incidenteel) ligt in het werkgebied van team West meer dan drie keer zo hoog als in Slochteren en Menterwolde. Ook het werkgebied van het team Oost, en in mindere mate van team Zuid, kent relatief veel inwoners met inkomensondersteuning, in vergelijking met de dorpen.

Het gebruik van minimaregelingen in de werkgebieden kent veel kleinere onderlinge verschillen tussen de teams.

In het stedelijk gebied wordt meer gebruikgemaakt van de diensten van de GKB, zoals budgetbeheer. Tussen 2016 en 2017 is het gebruik hiervan wel afgenomen.

### **Wmo**

De oude Wmo-voorzieningen zijn in aantallen de meest omvangrijke productcategorieën in de Wmo. Er zijn verschillen tussen de teams in het aantal indicaties en het aantal cliënten met 'oude' Wmo-voorzieningen. In de teams Oost en West worden deze voorzieningen meer beschikt dan in de andere gebieden. Het hogere aantal ouderen in de werkgebieden van deze teams is een mogelijke verklaring hiervoor.

Het aantal cliënten HH is de afgelopen jaren iets gestegen, de uitgaven zijn licht gedaald tussen 2016-2017. Een mogelijke verklaring hiervoor zijn kleinere indicaties (minder uren).

Het aantal cliënten van nieuwe Wmo-voorzieningen (begeleiding en dagbesteding) is in alle teams gestegen tussen 2016 en 2017. Ook de uitgaven zijn in alle teams gestegen.

Het aantal indicaties is in deze periode echter iets afgenomen. Dat betekent dat cliënten mogelijk indicaties voor langere duur ontvangen; zij blijven dan ook langer in beeld bij de teams. Er is dan meer instroom dan uitstroom. Dit betekent dan ook dat de caseload voor medewerkers van de teams toeneemt.

Het gebruik van dagbesteding en Wmo-begeleiding is het grootst in de werkgebieden van de teams West en Oost. Zowel het totaal aantal cliënten als het aantal cliënten per inwoner liggen in deze gebieden hoger dan in de werkgebieden van de andere teams. Daarbij kunnen we opmerken dat deze casuïstiek over het algemeen ook veel vraagt van een casemanager. Er is voor deze cliënten, gemiddeld genomen, meer tijd nodig voor de vraagverheldering, het opstellen van een plan en de vinger aan de pols.

Het gebruik van PGB neemt met de jaren af, en wordt voornamelijk ingezet voor individuele begeleiding. Het team Slochteren geeft in relatieve zin (per 1.000 inwoners) vaker een PGB-indicatie af dan de andere teams.

## Jeugd

In de periode 2016-2017 zien we gemeentebreed een lichte daling van het aantal cliënten ambulante GGZ Jeugd. Daarbij valt op dat vooral huisartsen, en in mindere mate jeugdartsen en medisch specialisten, nog steeds de belangrijkste verwijzers zijn voor de ambulante GGZ Jeugd.

Verder zien we verschillen tussen de werkgebieden van de teams voor wat betreft de ambulante GGZ Jeugd: het aantal verwijzingen naar de GGZ Jeugd door huisartsen is in Slochteren het hoogst. Alleen in dit werkgebied echter, is het aantal verwijzingen naar ambulante GGZ Jeugd door huisartsen afgenomen in de periode 2016-2017. In de andere gebieden is het aantal verwijzingen door huisartsen in deze periode juist gestegen.

De *geïndiceerde*<sup>1</sup> uitgaven voor ambulante GGZ Jeugd zijn in alle gebieden gedaald van 2016 op 2017. In Slochteren is deze daling echter het sterkst.

Tussen 2016 en 2017 is gemeentebreed het aantal cliënten ambulante jeugdhulp gestegen. De geïndiceerde uitgaven aan ambulante jeugdhulp zijn van 2016 op 2017 sterk gestegen in de werkgebieden van de teams Menterwolde, Oost en West. In het werkgebied van Slochteren zijn de geïndiceerde uitgaven echter gelijk gebleven van 2016 op 2017.

In 2017 is er ten opzichte van 2016 een stijging zichtbaar van het aantal cliënten crisis in alle teams, maar in het bijzonder in de teams Menterwolde en Zuid.

## Analyse huidige situatie formatie

In hoofdstuk 2 hebben we eerder onderstaande tabel weergegeven, waarin de formatie in de sociale teams naar type medewerker is onderverdeeld.

Tabel 4: Aantal fte en medewerkers in de teams mei 2018, naar type medewerker<sup>2</sup>

	West	Zuid	Menterwolde	Slochteren
Fte Volwassenen (inclusief sociale activering, MEE, maatschappelijk werk)	8,81	6,04	6,60	4,88
Fte Jeugd	4,82	4,13	6,17	3,22
Fte Werk en inkomen	0,58	0,89	0	0
Fte Opbouwwerk	1,00	0,67	0,58	0,00
Fte Jongerenwerk	0	0	0	0,89
Fte Teamleiding	0,78	0,78	0,78	1,00
Fte Loket	0,86	0,89	0	0
Fte GGZ aardbevingsproblematiek	0	0	0	2,00
Fte Onderwijsbegeleiding	0	0	0	1,28
Fte Administratief medewerker	0	0	0,94	0

<sup>1</sup> BMC beschikt voor deze analyse alleen over de geïndiceerde bedragen, niet over de gefactureerde bedragen.

<sup>2</sup> Het overzicht fte en aantal medewerkers in mei 2018 voor team Oost werd op moment van schrijven nog uitgezocht door het projectteam.

<b>Totaal fte</b>	<b>16,85</b>	<b>13,40</b>	<b>15,07</b>	<b>13,27</b>
-------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

In bovenstaande tabel valt het volgende op:

- De teams kennen verschillende type medewerkers. Zo zijn er in team West en Zuid loketmedewerkers, zijn er in Slochteren medewerkers onderwijsbegeleiding en jongerenwerk, en is er administratieve ondersteuning in team Menterwolde.
- De teams variëren erg in omvang. Hierna gaan we in op het aantal fte ten opzichte van het aantal inwoners per werkgebied, het aantal meldingen en het aantal cliënten.

In tabel 5 geven we het totaal aantal fte per team weer, ook in verhouding tot het aantal inwoners per werkgebied en het aantal meldingen.

*Tabel 5: Formatie en aantal inwoners/meldingen 2017-2018*

	West	Zuid	Menterwolde	Slochteren
Totaal fte	16,85	13,40	15,07	13,27
Totaal aantal inwoners (2018)	9.649	9.330	12.018	14.786
Fte per 1.000 inwoners totaal	1,75	1,44	1,25	0,90
Aantal meldingen (2017)	969	481	540	448
Aantal meldingen (2017) per fte	58	36	36	34

In bovenstaande tabel valt het volgende op:

- De teams verschillen erg in het aantal fte per werkgebied (omgezet naar per 1.000 inwoners om vergelijking mogelijk te maken. Team West heeft het meeste fte per 1.000 inwoners, team Slochteren het minste.
- Het aantal meldingen per fte varieert sterk. In team West is het hoogste aantal meldingen per fte geregistreerd. In de andere teams ligt dit zo'n 35% lager.

In tabel 6 geven we het totaal aantal fte per team weer, het aantal fte volwassenen, het aantal Wmo-indicaties en het aantal cliënten Wmo-begeleiding.

*Tabel 6: Formatie en de Wmo per team, 2017-2018*

	West	Zuid	Menterwolde	Slochteren
Totaal fte	16,85	13,40	15,07	13,27
Fte Volwassenen <sup>3</sup>	8,81	6,04	6,60	4,88
Aantal cliënten Wmo (2017)	1464	844	838	662
Aantal cliënten Wmo (2017) per fte Volwassenen	166	140	127	136
Aantal Wmo-indicaties (2017)	2.022	1.133	1.140	901
Aantal Wmo-indicaties (2017) per fte Volwassenen	211	188	173	153
Aantal cliënten begeleiding (2017)	326	157	167	180
Aantal cliënten begeleiding (2017) per fte Volwassenen	37	26,01	25,30	37

<sup>3</sup> Maatschappelijk werk, Wmo, GGZ, wijkverpleging, sociale activering.

In bovenstaande tabel valt het volgende op:

- De teams verschillen erg in het aantal indicaties Wmo per fte Volwassenen. In Team West ligt dit aantal het hoogst, in Slochteren het laagst. Dit is een beperkte indicatie voor werkdruk; het grootste deel van de indicaties Wmo zijn enkelvoudige WRV-voorzieningen en Hulp bij het Huishouden, (her-)indicaties die in veel gevallen door maatwerkspecialisten worden uitgevoerd.
- Cliënten begeleiding zijn een betere indicatie voor de werkdruk in de teams voor casemanagers volwassenen. Het aantal cliënten begeleiding per fte volwassenen verschilt ook per team. Dit ligt het hoogst in team West, en het laagst in team Menterwolde. Deze cliënten vragen meer van een casemanager, vanwege de vaak meer complexe problematiek op meerdere levensgebieden.

In tabel 7 geven we het totaal aantal fte per team weer, het aantal fte jeugd het aantal jeugdige inwoners, het aantal cliënten jeugd per fte, het aantal cliënten ambulante jeugdhulp, verwezen door gemeentelijke toegang.

Tabel 7: Formatie en gebruik jeugdhulp per team, 2017-2018

	West	Zuid	Menterwolde	Slochteren
Aantal jeugdigen 0-18 (2018)	1.722	1.784	2.177	3.009
Fte Jeugd	4,82	4,13	6,17	3,22
Fte jeugd per 1.000 jeugdigen	2,80	2,32	2,83	1,07
Aantal cliënten Jeugd (2017)	558	526	536	547
Aantal cliënten Jeugd (2017) per fte Jeugd	116	127	87	170
Aantal cliënten Jeugd (2017) per 1.000 jeugdigen (0-18 jaar)	324	295	246	182
Aantal cliënten ambulante jeugdhulp verwezen door gemeente (2017)	282	200	127	116
Aantal cliënten ambulante jeugdhulp verwezen door gemeente (2017), per fte Jeugd	59	48	21	36
Aantal cliënten ambulante jeugdhulp (2017), verwezen door gemeente, per 1.000 jeugdigen	164	112	58	39

In bovenstaande tabel valt het volgende op:

- De teams verschillen erg in het aantal jeugdige inwoners in het werkgebied. De formatie jeugd lijkt hier niet van afgeleid: Slochteren kent het grootste aantal jeugdigen in het werkgebied, maar het laagste aantal fte jeugd. Het aantal fte per 1.000 jeugdigen ligt in Slochteren ook aanzienlijk lager dan in de andere teams. Daarbij moeten we wel opmerken dat er functies in de schil van team Slochteren zijn opgenomen, die hier een deel van de werkzaamheden kunnen opvangen (POH-GGZ, Opvoedondersteuning gezinnen).
- Het aantal cliënten per 1.000 jeugdigen ligt het hoogst in team West. Hieronder vallen alle cliënten op basis van de Jeugdwet.
- Het aantal cliënten *ambulante jeugdhulp*, de doelgroep waar medewerkers van het team ook zelf iets in kunnen doen in de uitvoering, ligt in team West ook

hoger dan in de andere teams. Wanneer we uitsplitsen naar verwijzingen door gemeentelijke toegang, valt op dat in de teams Slochteren en Menterwolde door medewerkers minder wordt doorverwezen.